

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 การศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้
การคิดเชิงวิเคราะห์
- 1.2 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียน

1.3 การหาความเที่ยงแบบทดสอบความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์
ของตนนิก ปฏิพานนท์ (2542. หน้า 159 -158) เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และศึกษาผลการใช้โดยเบริญบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสามารถในด้าน¹
การคิดเชิงวิเคราะห์ระหว่างการเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์กับกระบวนการ
เรียนรู้แบบปกติ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 การดำเนินการทดลอง
- 2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย สามารถนำมาแสดงเป็นภาพ 2 แสดง
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ได้ดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลำดับขั้นตอน ดังนี้**

1. การศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์
2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. การหาความเที่ยงแบบทดสอบความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน

**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และศึกษาผลการใช้โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสามารถใน
ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ระหว่างการเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์กับ
กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้**

1. การดำเนินการทดลอง

กลุ่มทดลอง

กลุ่มควบคุม

ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบสัมฤทธิ์และแบบทดสอบความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์

สอนด้วยกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์

สอนด้วยกระบวนการเรียนรู้ปกติ

ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบสัมฤทธิ์และแบบทดสอบความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้
2. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์

ภาพ 2 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

สำหรับขั้นตอนการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 การศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์

ในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎี หลักการแนวคิด ของนักการศึกษาไทยและต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เป็นกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาและสังเคราะห์ทฤษฎี หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์

1.1.2 ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักการศึกษาไทยและต่างประเทศ

1.1.3 ศึกษาและสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ของวิทยานิพนธ์ระหว่างปี 2536 - 2545

1.1.4 นำข้อมูลจากข้อ 1.1 – 1.3 มาสังเคราะห์ได้กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ 7 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นสร้างสถานการณ์เพื่อเข้าสู่ปัญหา ขั้นgradeต้นผู้เรียนเพื่อหาคำตอบ ขั้นวางแผนเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา ขั้นดำเนินการแก้ปัญหาตามแผน ขั้นวิเคราะห์ คำตอบ ขั้นสรุปและประเมินคำตอบ ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.1.5 นำกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์พิจารณาคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสอนคณิตศาสตร์ โดยเป็นครูต้นแบบ ครู (คศ.3) หรือศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ จำนวน 2 ท่าน

2) เป็นผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์มาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน

3) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ที่ทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีความรู้ความสามารถทางด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ จำนวน 3 ท่าน

- 1.1.6 นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความ
เหมาะสม โดยพิจารณาความเหมาะสมจากการประเมินซึ่งมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้
- 2.50 - 3.00 หมายถึง กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์มี
ความเหมาะสมสมมาก
- 1.50 - 2.49 หมายถึง กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์มี
ความเหมาะสมปานกลาง
- 1.00 – 1.49 หมายถึง กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์มี
มีความเหมาะสมน้อย
- แล้วนำมาแก้ไข ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิง
วิเคราะห์ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
- 1.2 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน เรื่อง การประมาณค่า
- การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียน เรื่อง การประมาณค่า ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้
- 1.2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้
- 1) ศึกษาหลักสูตรสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ขั้นมัธยมศึกษา^{ปีที่ 1} ในด้านมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และหน่วยการเรียนรู้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ จำนวน 4 แผน 12 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 4 แผน 12 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - 1.1) การประมาณค่าในสถานการณ์ต่าง ๆ จำนวน 3 ชม.
 - 1.2) การเลือกใช้วิธีการประมาณค่าที่เหมาะสมในการคำนวณ จำนวน 2 ชม.
 - 1.3) การนำการประมาณค่าไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ จำนวน 2 ชม.
 - 1.4) โจทย์ปัญหาการคิดเชิงวิเคราะห์ จำนวน 5 ชม.
 - 2) เรียนแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งแต่ละแผนการเรียนรู้
ประกอบด้วย ชื่อแผนการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กิจกรรมการเรียนการสอน ตัวการเรียนรู้ ภาระดัดแปลง ประเมินผล ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ซึ่งในกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ

- 2.1) ขั้นสร้างสถานการณ์เพื่อเข้าสู่ปัญหา
- 2.2) ขั้นกระตุ้นผู้เรียนเพื่อหาคำตอบ
- 2.3) ขั้นวางแผนเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา
- 2.4) ขั้นดำเนินการแก้ปัญหาตามแผน
- 2.5) ขั้นวิเคราะห์คำตอบ
- 2.6) ขั้นสรุปและประเมินคำตอบ
- 2.7) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งในกิจกรรมการเรียน

การสอนประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นนำ
2. ขั้นสอน
3. ขั้นสรุป

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจและปรับปรุงแก้ไข

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและกราฟิลักษณะ โดยมีเกณฑ์พิจารณาคุณสมบัติ
ของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

4.1) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสอน
คณิตศาสตร์โดยเป็นครูต้นแบบ ครู(คศ.3) หรือ ศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความสามารถทางด้าน¹
การคิดเชิงวิเคราะห์ จำนวน 1 ท่าน

4.2) เป็นผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์มาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 ท่าน

4.3) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการ
สอนที่ทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษามีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน

4.4) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวัดและ
ประเมินผล จำนวน 1 ท่าน

5) นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ หาค่า²
ความเหมาะสม ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาความเหมาะสมโดยเทียบกับเกณฑ์ที่
กำหนดให้

1.2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง
การประมาณค่า มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตร คู่มือการจัดสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็น
แนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2) นำสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ในเรื่อง
“การประมาณค่า” ขั้นมือymศึกษาปีที่ 1 มาวิเคราะห์ โดยสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อ¹
กำหนดลักษณะของข้อสอบ

3) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านการคิด
เชิงวิเคราะห์ เรื่อง “การประมาณค่า” ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
ตามที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์ลักษณะข้อสอบ เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
จำนวน 60 ข้อ โดยกำหนดพหุติกธรรมที่ต้องการวัดเป็น 6 ด้าน คือ ความรู้ความจำด้านการคิด
คำนวณ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

4) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ²
พิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบทดสอบ แล้วนำแบบทดสอบมาปรับปรุง
แก้ไขให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

5) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5
ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับข้อสอบ ด้วยค่าดัชนีความ
สอดคล้องความคิดเห็น (IOC : Index of Congruence) โดยพิจารณาความเหมาะสมของค่า
IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งมีค่าของ IOC เท่ากับ 0.80 – 1.00 โดยมีเกณฑ์พิจารณา
คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

5.1) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสอน
คณิตศาสตร์โดยเป็นครูต้นแบบ ครู(คศ.3) หรือ ศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความสามารถทางด้าน³
การคิดเชิงวิเคราะห์ จำนวน 1 ท่าน

5.2) เป็นผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 ท่าน

5.3) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการ
สอนที่ทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษามีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน

5.4) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวัดและ
ประเมินผล จำนวน 1 ท่าน

6) นำแบบทดสอบ จำนวน 60 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่ผ่านการเรียน เรื่อง การประมาณค่า มาแล้ว ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านทรงธรรม จำนวน 30 คน และน้ำผลที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก เพื่อคัดเลือกแบบทดสอบเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ซึ่งได้แบบทดสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 31 ข้อ แต่จากการวิเคราะห์หลักสูตรและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เรื่อง การประมาณค่า จะได้แบบทดสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .37 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .25 - .88 โดยยกเว้นข้อที่ 58 เนื่องจากมีค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.23 เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างยาก

7) นำแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ ที่คัดเลือกมาทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่ผ่านการเรียน เรื่อง การประมาณค่า มาแล้ว ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนบ้านทรงธรรม จำนวน 30 คน มีค่าความเที่ยงของแบบทดสอบตามวิธีของ Lovett เท่ากับ .89

8) นำแบบทดสอบฉบับดังกล่าวไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

1.3 การหาคุณภาพแบบทดสอบความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์

1.3.1 ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือของสมนึก ปฏิปทานท์ (2542. หน้า 159 -158) ซึ่งเป็นแบบทดสอบความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ที่ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตฯ ที่มีความยากง่าย 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป คัดเลือกแบบทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก คัดเลือกแบบทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป คัดเลือกข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 34 ข้อ และปรับปรุงข้อสอบที่ยังไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียนที่มีความใกล้เคียงกับตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตฯ ที่มีความยากง่าย 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก ซึ่งได้แบบทดสอบที่เข้าเกณฑ์รวมทั้งสิ้น จำนวน 50 ข้อ ที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 – .80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง .23 -.73 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .25 -.88

แล้วนำแบบทดสอบไปหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบฉบับนี้ เท่ากับ .81

1.3.2 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ของสมนึก ปฏิปทานน์ (2542. หน้า 159 -158) ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนบ้านทรงธรรม จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน(KR-20) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ เท่ากับ .72 และได้นำแบบทดสอบฉบับดังกล่าวไปใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และศึกษาผลการใช้โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ระหว่างการเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์กับกระบวนการเรียนรู้แบบปกติ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 การดำเนินการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในภาระวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านทรงธรรม สองกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 30 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องและกลุ่มควบคุม 1 ห้อง

แบบแผนภาระวิจัย

ในการทดลองครั้งนี้ใช้รูปแบบการทดลอง ประเภทแบบภาระวิจัยที่กลุ่มควบคุมไม่ได้สุ่ม แต่มีการสอบก่อนและหลังการทดลอง (Nonrandomized Control-Group Pretest–Posttest Design) ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้ (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2539. หน้า 114)

E	T ₁	X	T ₂
C	T ₁	~X	T ₂

เมื่อ E แทน กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

C แทน กลุ่มควบคุม (Control Group)

X แทน การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตามกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์

~X แทน การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตามกระบวนการเรียนรู้แบบปกติ

T_1 แทน การทดสอบก่อนการจัดการเรียนการสอนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์

T_2 แทน การทดสอบหลังการจัดการเรียนการสอนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โดยมี

ขั้นตอน ดังนี้

1. ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง “การประมาณค่า” และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ ทดสอบก่อนเรียน(Pretest) กับ กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน

2. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์กับกลุ่มทดลอง จำนวน 12 ชั่วโมง และใช้กระบวนการเรียนรู้แบบปกติกับกลุ่มควบคุม จำนวน 12 ชั่วโมง

3. ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง “การประมาณค่า” และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ ทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับ กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์ เรื่อง การประมาณค่า จำนวน 4 แผน ใช้เวลาสอน 12 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่อง การประมาณค่า จำนวน 4 แผน ใช้เวลาสอน 12 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 24 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่อง “การประมาณค่า” จำนวน 30 ข้อ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ จำนวน 50 ข้อ

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- 2.2.1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และคะแนนจากการทดสอบความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์
- 2.2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบที่โดยใช้สูตร t - test Independent (บุญชุม ศรีสะกาด, 2543.หน้า 112)

- 2.2.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดความสามารถความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบที่โดยใช้สูตร t - test Independent (บุญชุม ศรีสะกาด, 2543.หน้า 112)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1.1 ตรวจสอบความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่อง “การประมาณค่า” โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อสอบ (Index of Congruence) (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2539. หน้า 181)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง การประเมินค่า

$$\sum R \text{ คือ ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$N \text{ คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับข้อสอบ มีความเหมาะสม
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับข้อสอบ มีความเหมาะสม
- 1 เมื่อแน่ใจว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับข้อสอบ ไม่มีความเหมาะสม

1.2 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง การประเมินค่า คำนวนได้จากสูตร (บุญชุม ศรีสะกาด, 2543. หน้า 81)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P คือ ค่าความยาก

R คือ จำนวนผู้ที่ตอบถูก

N คือ จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ เรื่อง การประเมินค่า คำนวนได้จากสูตร (Brennan) (บุญชุม ศรีสะกาด, 2543. หน้า 87)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก

U แทน จำนวนผู้ตอบรู้หรือผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูกต้อง

L แทน จำนวนผู้ไม่ตอบรู้หรือผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูกต้อง

n_1 แทน จำนวนผู้ตอบรู้หรือผู้สอบผ่านเกณฑ์

n_2 แทน จำนวนผู้ไม่ตอบรู้หรือผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์

1.4 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ เรื่อง การประมาณค่า ตามวิธีของ Lovett หาจากสูตร (บุญชุม ศรีสะคาด, 2543. หน้า 93)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} คือ ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ
 k คือ จำนวนข้อสอบ
 X_i คือ คะแนนของแต่ละคน
 C คือ คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

1.5 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบนี้ด้วยความสามารถการคิดเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ สูตรของคุเดอร์ริชาร์ดสัน (KR-20) (เทียมจันทร์ พานิชย์พลินไชย, 2539. หน้า 193-194)

$$r_u = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

เมื่อ r_u คือ ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ
 k คือ จำนวนข้อสอบ
 p คือ สัดส่วนจำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
 q คือ สัดส่วนจำนวนคนที่ทำข้อนั้นผิด
 S^2 คือ ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติบรรยาย

2.1 ค่าเฉลี่ย (บุญชุม ศรีสะคาด, 2543. หน้า 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 n คือ จำนวนข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชุม ศรีสะอาด, 2543.หน้า 103)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X คือ คะแนนแต่ละตัว
 N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด
 \sum คือ ผลรวม

3. สถิติอ้างอิง

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้การคิดเชิงวิเคราะห์กับกระบวนการเรียนรู้แบบปกติ โดยใช้สูตร t -test Independent (บุญชุม ศรีสะอาด, 2543.หน้า 112)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\left(\frac{(n_1-1)s_1^2 + (n_2-1)s_2^2}{n_1+n_2-2} \right) \left(\frac{n_1+n_2}{n_1n_2} \right)}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความนัยสำคัญ

\overline{X}_1 , \overline{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1 , n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ ค่า Degrees of Freedom (df) ในกรณีนี้เท่ากับ $n_1 + n_2 - 2$